

TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2009 m. vasario 12 d.*

Byloje C-466/07

dėl *Landesarbeitsgericht Düsseldorf* (Vokietija) 2007 m. rugpjūčio 10 d. Sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2007 m. spalio 22 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Dietmar Klarenberg

prieš

Fertron Technologies GmbH,

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas K. Lenaerts, teisėjai T. von Danwitz, R. Silva de Lapuerta, G. Arestis ir J. Malenovský (pranešėjas),

* Proceso kalba: vokiečių.

generalinis advokatas P. Mengozzi,
posėdžio sekretorius H. Von Holstein, kanclerio pavaduotojas,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2008 m. rugsėjo 4 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- D. Klarenberg, atstovaujamo advokato J. Dieker,

- *Ferrottron Technologies GmbH*, atstovaujamos advokato M. Trayer,

- Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos M. Lumma ir C. Blaschke,

- Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos V. Kreuzschitz ir J. Enegren,

susipažinęs su 2008 m. lapkričio 6 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su 2001 m. kovo 12 d. Tarybos direktyvos 2001/23/EB dėl valstybių narių įstatymų, skirtų darbuotojų teisių apsaugai įmonių, verslo arba įmonių ar verslo dalių perdavimo atveju, suderinimo (OL L 82; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 4 t., p. 98-103) 1 straipsnio 1 dalies a ir b punktų aiškinimu.

- 2 Šis prašymas buvo pateiktas nagrinėjant ginčą, kilusį tarp D. Klarenberg ir *Ferrotron Technologies GmbH* (toliau – *Ferrotron*) dėl pripažinimo, kad darbo santykiai buvo perduoti šiai bendrovei.

Teisinis pagrindas

Bendrijos teisės aktai

- 3 Direktyva 2001/23 buvo susisteminta 1977 m. vasario 14 d. Tarybos direktyva 77/187/EEB dėl valstybių narių įstatymų, skirtų darbuotojų teisių apsaugai įmonių, verslo ar verslo dalių perdavimo atveju, suderinimo (OL L 61, p. 26), iš dalies

pakeista 1998 m. birželio 29 d. Tarybos direktyva 98/50/EB (OL L 201, p. 88, toliau – Direktyva 77/187).

4 Pagal Direktyvos 2001/23 aštuntą konstatuojamąją dalį:

„Siekiant užtikrinti teisinę apsaugą ir skaidrumą, perdavimo pagal sutartį sąvoką reikia paaiškinti atsižvelgiant į Teisingumo Teismo precedentų teisę. Toks paaiškinimas nepakeitė Teisingumo Teismo paaiškintos Direktyvos 77/187/EEB taikymo srities.“
(Pataisytas vertimas)

5 Direktyvos 2001/23 1 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose numatyta:

„a) Ši direktyva taikoma perdavimo pagal sutartį arba susijungimo atveju perduodant įmonę, verslą arba įmonės ar verslo dalį kitam darbdaviui.

b) atsižvelgiant į a punktą ir kitas šio straipsnio nuostatas, šioje direktyvoje nustatytas perdavimas yra perdavimas išlaikant ūkio subjekto tapatybę, t. y. išlaikant organizuotą išteklių grupę, kurios tikslas yra ūkinė veikla, nepriklausomai nuo to, ar ta veikla yra pagrindinė, ar pagalbinė.“ (Pataisytas vertimas)

6 Pagal Direktyvos 2001/23 3 straipsnio 1 dalies pirmąją pastraipą:

„Perdavėjo teisės ir pareigos, kylančios iš darbo sutarties arba darbo santykių, galiojančių perdavimo dieną, yra perduodami perėmėjui.“

7 Šios direktyvos 4 straipsnio 2 dalyje numatyta:

„Jeigu darbo sutartis arba darbo santykiai nutraukiami dėl to, kad perdavimas yra susijęs su esminiu darbo sąlygų pasikeitimu, nepalankiu darbuotojui, darbdavys yra atsakingas už darbo sutarties arba darbo santykių nutraukimą.“

8 Tos pačios direktyvos 6 straipsnio 1 dalies pirmoji ir ketvirtoji pastraipos suformuluotos taip:

„Jeigu įmonė, verslas arba įmonės ar verslo dalis išlaiko savo savarankiškumą, atstovų arba atstovavimo darbuotojams, kuriems turėjo įtakos perdavimas, statusas ir vaidmuo išlaikomas pagal tas pačias nuostatas ir tomis pačiomis sąlygomis, kurios iki perdavimo dienos buvo taikomos pagal įstatymą ir kitus teisės aktus arba sutartį, jeigu įvykdomos darbuotojų atstovavimo sukūrimui būtinos sąlygos.“

<...>

Jeigu įmonė, verslas arba įmonės ar verslo dalis neišlaiko savo savarankiškumo, valstybės narės imasi būtinų priemonių, kurios toliau užtikrintų tinkamą atstovavimą perduotiems darbuotojams, kuriems buvo atstovaujama iki perdavimo, tuo laikotarpiu, kuris reikalingas darbuotojų atstovavimui atnaujinti arba atstovams iš naujo paskirti pagal nacionalinės teisės aktus arba praktiką.“

- 9 Direktyvos 2001/23 1 straipsnio 1 dalyje numatytų nuostatų redakcija iš esmės tapati Direktyvos 77/187 1 straipsnio 1 dalies nuostatų redakcijai.

Nacionalinės teisės aktai

- 10 Vokietijos civilinio kodekso (Bürgerliches Gesetzbuch, toliau – BGB) 613a straipsnio 1 dalies pirmasis sakiny suformuluotas taip:

„Jei verslas ar jo dalis sutartimi perduodami kitam savininkui, pastarasis perima teises ir pareigas pagal perdavimo metu galiojusias darbo sutartis.“

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

- 11 Nuo 1989 m. sausio 1 d. D. Klarenberg dirbo bendrovėje *ET Electrotechnology GmbH* (toliau – *ET*), kurios specializacija yra industrinės automatikos produktų bei matavimo ir reguliavimo technikos metalurgijos pramonei tobulinimas ir gamyba.
- 12 Nuo 1992 m. gegužės 1 d. D. Klarenberg buvo paskirtas vadovauti *ET* „F+E/ET-Systeme/Netzwerk/IBS“ skyriui (Tyrimų ir inovacijų/ET-Sistemas/Tinklo/Sąsajų technologijos ir magistralių sistemos). Ši skyrių savo ruožtu sudarė trys grupės, t. y. „F+E/ET-Systeme“ (Tyrimų ir inovacijų/ET-Sistemas), kuriai vadovavo D. Klarenberg, „EDV/Netzwerk/Serversysteme/Datensicherung“ (Duomenų apdorojimo/Tinklo/Tarnybinių stočių sistemos/Duomenų apsauga) ir „Produktion/Schaltschränke/Platinen“ (Gamybos/Kontrolinių spintų/Spausdintų schemų grupė), kuriems vadovavo Neumann ir kuris taip pat buvo skyriaus vadovo pavaduotojas.
- 13 *Ferrotron* specializacija – matavimo ir reguliavimo technikos metalurgijos pramonei kūrimas ir gamyba.
- 14 2005 m. lapkričio 22 d. *ET* sudarė su *Ferrotron* ir pastarosios motinine bendrove, kurios buveinė yra Jungtinėse Amerikos Valstijose, turto ir verslo pirkimo–pardavimo sutartį (*asset and business sale and purchase agreement*) (toliau – sutartis), dėl šių *ET* „F+E/ET-Systeme/Netzwerk/IBS“ skyriaus sukurtų produktų: „ET-DecNT“, „ET-DecNT light“, „ET-DecNT Power Melt“, „ET-TempNet“, „ET-OxyNet“ ir „FT7000“.

- 15 Pagal šią sutartį *Ferrottron* motininė bendrovė įgijo visas teises į programinę įrangą, patentus, patentų paraiškas ir išradimus, susijusius su minėtais produktais, o taip pat į produktų pavadinimus ir technines žinias bei patirtį. *Ferrottron* įgijo *ET* priklausančią inovacijoms naudojamą įrangą ir produktų žaliavų atsargas bei tiekėjų ir klientų sąrašus. *Ferrottron* taip pat perėmė kelis *ET* darbuotojus, tarp jų ir D. Neumann, o taip pat tris „F+E/*ET*-Systeme“ grupės inžinierius.
- 16 Iš sprendimo pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad, be produktų, kurie yra šios sutarties dalykas, *Ferrottron* kuria, gamina ir platina kitus metalurgijos matavimo produktus ir kad buvę *ET* darbuotojai buvo įdarbinti *Ferrottron* įkurtoje struktūroje. Be to, šie darbuotojai taip pat atlieka užduotis, nesusijusias su *Ferrottron* iš *ET* įgytais produktais.
- 17 2006 m. liepos 17 d. *ET* buvo iškelta bankroto byla.
- 18 D. Klarenberg pateikė ieškinį *Arbeitsgericht Wesel*, siekdamas, kad *Ferrottron* įdarbintų jį skyriaus vadovu. Tačiau *Arbeitsgericht Wesel* 2006 m. lapkričio 29 d. sprendimu jo prašymą atmetė.
- 19 D. Klarenberg apskundė šį sprendimą *Landesarbeitsgericht Düsseldorf*, reikalaujamas, kad *Ferrottron* jį įdarbintų pagal 1989 m. sausio 1 d. su *ET* sudarytos darbo sutarties sąlygas. Papildomai D. Klarenberg prašė šio teismo konstatuoti darbo santykių tarp šalių egzistavimą nuo 2005 m. gruodžio 9 dienos.

- 20 Šis teismas mano, kad D. Klarenberg vadovaujamas „F+E/ET-Systeme/Netzwerk/IBS“ skyrius pagal BGB 613a straipsnio 1 dalies pirmąjį sakinį yra verslo dalis, kuri buvo perduota *Ferrotron*, turint omenyje, kad pastaroji įgijo pagrindines aptariamo verslo gamybos priemones, tiekėjų bei klientų sąrašus, kad ji perėmė dalį techninių žinių ir patirties valdančių darbuotojų ir kad jos motininė bendrovė įgijo teises į pagrindinius produktus bei technologijas.
- 21 Tačiau *Landesarbeitsgericht Düsseldorf* kyla klausimas, ar tai yra perdavimas Direktyvos 2001/23 prasme. *Bundesarbeitsgericht* keliuose nesenuose sprendimuose yra nusprendęs, kad verslo dalis naujam savininkui nelaikoma perduota, jei perėmėjas šios verslo dalies toliau neeksploatuoja jos iš esmės nekeisdamas ir neišsaugo jos tapatybės. Iš šios teismų praktikos išplaukia, kad perdavimas reiškia, jog naujasis savininkas turi išsaugoti verslo dalies organizacinį savarankiškumą. Priešingai, verslo dalis nelaikoma perduota, jei ji yra visiškai integruota į kitos įmonės organizacinę struktūrą arba jei darbas atliekamas daug didesnėje organizacinėje struktūroje.
- 22 Pagrindinėje byloje, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo nuomone, *Ferrotron* neišsaugojo nagrinėjamo verslo dalies organizacinio savarankiškumo, nes perimti darbuotojai buvo įdarbinti skirtinguose skyriuose, o perimtos užduotys buvo vykdomos naudojant kitokią organizacinę struktūrą.
- 23 Šiomis aplinkybėmis *Landesarbeitsgericht Düsseldorf* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir Teisingumo Teismui pateikti tokį prejudicinį klausimą:

„Ar įmonės ar verslo dalies perdavimas kitam savininkui Direktyvos 2001/23 <...> 1 straipsnio 1 dalies a ir b punktų prasme vyksta tik tuomet, kai naujasis savininkas

perduotą įmonės ar verslo dalį toliau valdo kaip organizaciniu aspektu savarankišką įmonės ar verslo dalį?“

Dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priimtinumom

- 24 Savo pastabose *Ferrottron* išreiškė abejones dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priimtinumom, ginčydama šio prašymo svarbą pagrindinės bylos išsprendimui.
- 25 Šiuo požiūriu reikia priminti, kad, remiantis nusistovėjusia teismų praktika, EB 234 straipsniu įtvirtinta procedūra yra Teisingumo Teismo ir nacionalinių teismų bendradarbiavimo priemonė, kuria pasinaudodamas Teisingumo Teismas pateikia nacionaliniams teismams Bendrijos teisės aiškinimą, kurio jiems reikia bylai išspręsti (žr., be kita ko, 2004 m. vasario 5 d. Sprendimo *Schneider*, C-380/01, Rink. p. I-1389, 20 punktą, 2006 m. rugsėjo 14 d. Sprendimo *Stradasfalti*, C-228/05, Rink. p. I-8391, 44 punktą ir 2008 m. spalio 16 d. Sprendimo *Kirtruna ir Vigano*, C-313/07, Rink. p. I-7907, 25 punktą).
- 26 Vykstant šiam bendradarbiavimui tik bylą nagrinėjantis nacionalinis teismas, atsakingas už galutinio sprendimo priėmimą, įvertinęs bylos ypatumus, turi teisę nuspręsti, ar sprendimui priimti būtinas prejudicinis sprendimas ir ar jo keliami klausimai yra svarbūs. Nacionaliniam teismui pateikus klausimų dėl Bendrijos teisės aiškinimo, Teisingumo Teismas iš principo privalo priimti sprendimą (minėto sprendimo *Schneider* 21 punktą, 2005 m. birželio 30 d. Sprendimo *Längst*, C-165/03, Rink. p. I-5637, 31 punktą ir minėto sprendimo *Kirtruna ir Vigano* 26 punktą).

- 27 Iš to išplaukia, kad nacionalinio teismo pateiktiems klausimams dėl Bendrijos teisės aiškinimo, atsižvelgiant į jo paties nurodytas faktines aplinkybes ir teisinius pagrindus, kurių Teisingumo Teismas neprivalo tikrinti, taikoma svarbos prezumpcija. Nacionalinio teismo pateiktą prašymą priimti prejudicinį sprendimą Teisingumo Teismas gali atmesti, tik jei yra akivaizdu, jog prašymas išaiškinti Bendrijos teisę yra visiškai nesusijęs su pagrindinės bylos faktais ar dalyku, kai problema yra hipotetinė arba kai Teisingumo Teismui nežinomos faktinės aplinkybės ar teisiniai pagrindai, reikalingi tam, kad jis galėtų naudingai atsakyti į jam pateiktus klausimus (žr., be kita ko, 2006 m. gruodžio 5 d. Sprendimo *Cipolla ir kt.*, C-202/04 ir C-94/04, Rink. p. I-11421, 25 punktą, 2007 m. birželio 7 d. Sprendimo *van der Weerd ir kt.*, C-222/05-C-225/05, Rink. p. I-4233, 22 punktą bei minėto sprendimo *Kirtruna ir Viganò* 27 punktą).
- 28 Šiuo požiūriu iš teismų praktikos išplaukia, jog svarbos prezumpcija negali būti paneigta vien dėl to, kad viena iš pagrindinės bylos šalių užginčija tam tikrus faktus, kurių Teisingumo Teismas neprivalo tikrinti ir nuo kurių priklauso šio ginčo dalyko apibrėžimas (minėto sprendimo *Cipolla ir kt.* 26 punktas ir minėto sprendimo *van der Weerd ir kt.* 23 punktas).
- 29 Pirmiausia *Ferrottron* tvirtina, kad reikia iš karto atmesti perdavimo Direktyvos 2001/23 prasme egzistavimą, nes nebuvo įrodyta, kad *Ferrottron* įgytos dalys yra visuma, galinti būti tokio perdavimo dalyku. Vadinasi, šis prejudicinis klausimas nėra reikšmingas sprendžiant pagrindinę bylą.
- 30 Tačiau reikia konstatuoti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas kitaip vertina šį aspektą. Iš esmės, jo nuomone, skyrius „F+E/ET-Systeme/Netzwerk/IBS“ BGB 613a straipsnio 1 dalies pirmojo sakinio prasme yra verslo dalis, kuri buvo perduota *Ferrottron*, nes pastaroji įgijo pagrindines verslo gamybos priemones ir tiekėjų bei klientų sąrašus, perėmė dalį darbuotojų, valdančių žinias ir patirtį, ir jos motininė bendrovė įgijo teises į pagrindinius produktus ir technologijas. Atsižvelgiant į prašymą

priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo nurodytas aplinkybes ir į jo padarytą išvadą, nėra pagrindo abejoti šio teismo pateikto prejudicinio klausimo svarba.

- 31 Antra, *Ferrottron* pažymi, kad, net jei turėtų būti laikoma, kad įmonės perdavimas buvo atliktas remiantis Direktyva 2001/23, tai neapimtų ieškovo pagrindinėje byloje darbo sutarties perdavimo, nes funkcijos, kurias jis atliko *ET*, buvo iš esmės vykdomos ne skyriuje „F+E/ET-Systeme/Netzwerk/IBS“ ir todėl negalėjo būti su juo susijusios.
- 32 Vis dėlto sprendime pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą, aprašant faktinį pateikto klausimo pagrindą, aiškiai nurodoma, kad, priešingai, ieškovas pagrindinėje byloje vadovavo skyriui „F+E/ET-Systeme/Netzwerk/IBS“. Todėl, kaip išplaukia ir iš šio sprendimo 27 punkto, tokį faktinį vertinimą atlieka tik nacionalinis teismas, ir Teisingumo Teismui nereikia tikrinti jo tikslumo.
- 33 Trečia, atsakovė pagrindinėje byloje mano, kad D. Klarenberg neteko teisės remtis jo darbo sutarties perdavimu, nes, nors buvo informuotas apie sutartį, sudarytą jos ir *ET*, prieš pareikšdamas reikalavimus *Ferrottron*, jis vis dėlto laukė, kol bus pripažintas *ET* nemokumas.
- 34 Teisės aktų, numatančių terminą, kuriam pasibaigus ieškovas pagrindinėje byloje nebegali remtis savo darbo sutarties perdavimu, egzistavimas Vokietijoje yra klausimas, kaip išplaukia ir iš šio sprendimo 28 punkto, kurio Teisingumo Teismas neprivalo patikrinti.

35 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, reikia konstatuoti, kad prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra priimtinas.

Dėl prejudicinio klausimo

36 Savo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar Direktyvos 2001/23 1 straipsnio 1 dalies a ir b punktai turi būti aiškinami taip, kad direktyva gali būti taikoma ir situacijai, kai naujasis darbdavys neišsaugo perduotos įmonės ar verslo dalies organizacinio savarankiškumo.

37 Iš pradžių reikia priminti, kad, remiantis nusistovėjusia teismo praktika, aiškinant Bendrijos teisės nuostatą, reikia atsižvelgti ne tik į jos formuluotę, bet ir į jos kontekstą bei teisės akto, kuriai ji priklauso, tikslus (žr., be kita ko, 2000 m. gegužės 18 d. Sprendimo *KVS International*, C-301/98, Rink. p. I-3583, 21 punktą, 2006 m. liepos 6 d. Sprendimo *Komisija prieš Portugaliją*, C-53/05, Rink. p. I-6215, 20 punktą ir 2008 m. spalio 16 d. Sprendimo *Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände*, C-298/07, Rink. p. I-7841, 15 punktą).

38 Iš pačios Direktyvos 2001/23 1 straipsnio 1 dalies a punkto formuluotės išplaukia, kad bet koks įmonės, verslo arba įmonės ar verslo dalies perdavimas kitam darbdaviui perdavimo pagal sutartį ar susijungimo forma priskirtini šios direktyvos taikymo sričiai.

- 39 Tačiau, atsižvelgiant į minėtas sąlygas, tam, kad Direktyva 2001/23 būtų taikoma, perdavimas dar turi atitikti šios direktyvos 1 straipsnio 1 dalies b punkte nustatytas sąlygas, t. y. tai turi būti susiję su ūkio subjektu, kuris yra „organizuota išteklių grupė, kurios tikslas yra ūkinė veikla, nepriklausomai nuo to, ar ta veikla yra pagrindinė, ar pagalbinių“, ir kuris po perdavimo išsaugo savo „tapatybę“.
- 40 Iš karto reikia priminti, kad, kaip išplaukia ir iš Direktyvos 2001/23 aštuntos konstatuojamosios dalies, ši nuostata buvo įtvirtinta siekiant perdavimo sąvoką paaiškinti atsižvelgiant į Teisingumo Teismo praktiką (žr., be kita ko, 1985 m. vasario 7 d. Sprendimo *Botzen ir kt.*, 186/83, Rink. p. 519, 6 punktą ir 1986 m. kovo 18 d. Sprendimo *Spijkers*, 24/85, Rink. p. 1119, 11 punktą). Remiantis šia teismo praktika, Direktyva 2001/23 siekiama užtikrinti su ūkio subjektu susijusių darbo santykių tęstinumą, neatsižvelgiant į savininko pasikeitimą, o taip pat apsaugoti darbuotojus, jei toks pasikeitimas įvyksta.
- 41 Iš Direktyvos 2001/23 1 straipsnio 1 dalies a punkto, skaitomo kartu su tos pačios dalies b punktu, aišku, kad tuo atveju, kai perduotas ūkio subjektas neišsaugo savo tapatybės, 1 straipsnio 1 dalies a punkte nustatyta pagrindinė nuostata netaikoma remiantis minėtos 1 dalies b punkto nuostatomis. Iš to išplaukia, kad pastaroji nuostata gali riboti Direktyvos 2001/23 1 straipsnio 1 dalies a punkto apimtį ir kartu šia direktyva suteikiamos apsaugos apimtį. Todėl tokia nuostata turi būti aiškinama siaurai.
- 42 Atsakovė pagrindinėje byloje tvirtina, kad Direktyvos 2001/23 1 straipsnio 1 dalies b punkte apibrėžtas „ūkio subjektas“ išsaugo savo tapatybę, tik jei išsaugomas organizacinis ryšys, kuris vienija asmenis ir turtą. Tačiau perduotas ūkio subjektas

neišsaugo savo tapatybės tuo atveju, kai po perdavimo jis praranda savo organizacinį savarankiškumą perėmėjui įgytus išteklius integravus į visiškai naują struktūrą.

- 43 Tačiau, būtent atsižvelgiant į Direktyva 2001/23 siekiamą tikslą, kaip išplaukia iš šio sprendimo 40 punkto, užtikrinti veiksmingą darbuotojų teisių apsaugą perdavimo atveju, tokiam ūkio subjekto tapatybės suvokimui, grindžiamam vieninteliu atsakovės pagrindinėje byloje nurodytu su organizaciniu savarankiškumu susijusiu kriterijumi, negalima pritarti. Iš tiesų ji teigia, kad vien dėl fakto, jog perėmėjas nusprendžia išskaidyti įgytą įmonės ar verslo dalį ir ją integruoti į savo struktūrą, nereikia taikyti Direktyvos 2001/23 šiai įmonės ar verslo daliai taip atimant iš suinteresuotų darbuotojų šia direktyva suteiktą apsaugą.
- 44 Konkrečiai kalbant apie kriterijų, susijusį su organizacija, nors Teisingumo Teismas anksčiau buvo nusprendęs, kad juo siekiama apibrėžti ūkio subjekto tapatybę (šiuo klausimu žr. 1997 m. kovo 11 d. Sprendimo *Süzen*, C-13/95, Rink. p. I-1259, 15 punktą, 1999 m. gruodžio 2 d. Sprendimo *Allen ir kt.*, C-234/98, Rink. p. I-8643, 27 punktą, 2000 m. rugsėjo 26 d. Sprendimo *Mayeur*, C-175/99, Rink. p. I-7755, 53 punktą ir 2001 m. sausio 25 d. Sprendimo *Liikenne*, C-172/99, Rink. p. I-745, 34 punktą), jis taip pat nusprendė, kad perduoto subjekto organizacinės struktūros pakeitimas netrukdo taikyti Direktyvos 2001/23 (šiuo klausimu žr. 1996 m. kovo 7 d. Sprendimo *Merckx ir Neuhuys*, C-171/94 ir C-172/94, Rink. p. I-1253, 20 ir 21 punktus, minėto sprendimo *Mayeur* 54 punktą bei 2007 m. rugsėjo 13 d. Sprendimo *Jouini ir kt.*, C-458/05, Rink. p. I-7301, 36 punktą).
- 45 Be to, pats Direktyvos 2001/23 1 straipsnio 1 dalies b punkte ūkio subjekto tapatybės apibrėžimas siejamas su „organizuota išteklių grupe, kurios tikslas yra ūkinė veikla, nepriklausomai nuo to, ar ta veikla yra pagrindinė, ar pagalbinė“, taip akcentuojant ne tik organizacinį perduoto subjekto aspektą, bet ir jo ekonominės veiklos tęstinumo aspektą.

- 46 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, sąlygą, susijusią su ūkio subjekto tapatybės išsaugojimu Direktyvos 2001/23 prasmė, reikia aiškinti atsižvelgiant į du aspektus, numatytus Direktyvos 2001/23 1 straipsnio 1 dalies punkte, kurie, kartu paėmus, sudaro šią tapatybę, o taip pat į šioje direktyvoje numatytą darbuotojų apsaugos tikslą.
- 47 Atsižvelgiant į šiuos argumentus ir nepaneigiant dalies Direktyvos 2001/23 prasmės šią sąlygą reikia aiškinti ne kaip reikalaujančią išsaugoti įmonės perduotos gamybos elementų konkrečią organizaciją, bet, kaip nurodė generalinis advokatas savo išvados 42 ir 44 punktuose, kaip taikomą tuomet, kai išlaikoma funkcinė šių elementų tarpusavio priklausomybė ir papildymas.
- 48 Iš tiesų tokio funkcinio ryšio išlaikymas tarp įvairių perduotų elementų leidžia perėmėjui juos naudoti, net jei perduoti jie integruojami į naują skirtingą organizacinę struktūrą turint tikslą tęsti tapačią ar panašią ekonominę veiklą (šiuo klausimu žr. 1994 m. balandžio 14 d. Sprendimo *Schmidt*, C-392/92, Rink. p. I-1311, 17 punktas).
- 49 Atsižvelgdamas į prieš tai išdėstytas aplinkybes ir bendrai vertindamas visas faktines aplinkybes, apibūdinančias sandorį pagrindinėje byloje (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *Spijkers* 13 punktą, 1992 m. gegužės 19 d. Sprendimo *Redmond Stichting*, C-29/91, Rink. p. I-3189, 24 punktą, minėto sprendimo *Süzen* 14 punktą ir minėto sprendimo *Allen ir kt.* 26 punktą), prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas privalo įvertinti, ar buvo išlaikyta perduoto ūkio subjekto tapatybė.
- 50 Kaip nurodo tiek prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, tiek Vokietijos vyriausybė ir Europos Bendrijų Komisija savo pastabose Teisingumo teismui, Direktyvos 2001/23 6 straipsnio 1 dalies pirmoji ir ketvirtoji pastraipos

patvirtina, kad, kaip tai įsivaizdavo Bendrijos teisės aktų leidėjas, ši direktyva taikytina visiems perdavimams, atitinkantiems šios direktyvos 1 straipsnio 1 dalyje skelbiamas sąlygas, nesvarbu, ar perduotas ūkio subjektas išlaiko savo savarankiškumą perėmėjo struktūroje, ar jo neišlaiko.

51 Galiausiai reikia atsakyti į atsakovės pagrindinėje byloje argumentą, kad perduoto ūkio subjekto organizacinio savarankiškumo praradimo atveju darbo santykių tęstinumas, kurį siekia užtikrinti Direktyva 2001/23, bet kuriuo atveju negali būti užtikrintas, nes skyriaus vadovo pareigos, kurias anksčiau ėjo D. Klarenberg, negali būti susietos su jokiais tapačiomis pareigomis naujoje perėmėjo organizacijoje.

52 Šiuo požiūriu reikia priminti, kad Teisingumo Teismas jau buvo nusprendęs, kad galima pareiga nutraukti darbo sutartis pagal privatinę teisę perdavus ekonominę veiklą viešosios teisės juridiniam asmeniui yra, remiantis Direktyvos 2001/23 4 straipsnio 2 dalimi, esminis tiesiogiai iš šio perdavimo išplaukiantis darbo sąlygų pakeitimas darbuotojo nenaudai, todėl esant tokiai situacijai darbdavys turi būti laikomas atsakingu už minėtų darbo sutarčių nutraukimą (minėto sprendimo *Mayeur* 56 punktas). Taip pat reikia traktuoti, kad galima situacija, kai darbuotojui perdavimo atveju perėmėjo organizacinėje struktūroje negalima suteikti tapataus darbo tam, kurį jis dirbo pas perdavėją, šios nuostatos prasme galėtų, jei tai lemtų esminį darbo sąlygų pakeitimą suinteresuotojo asmens nenaudai, būti prilyginta darbo sutarties nutraukimui, už kurį atsakingas darbdavys.

53 Todėl į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo klausimą reikia atsakyti taip: Direktyvos 2001/23 1 straipsnio 1 dalies a ir b punktai turi būti aiškinami taip, kad ši direktyva gali būti taikoma ir situacijai, kai perduota įmonės ar verslo dalis neišlaiko savo organizacinio savarankiškumo, su sąlyga, kad išsaugomas funkcinis įvairių perduotų elementų ryšys ir kad jis sudaro sąlygas perėmėjui juos naudoti tapačiai ar panašiai ekonominei veiklai tęsti, o tai turi nustatyti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

54 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

2001 m. kovo 12 d. Tarybos direktyvos 2001/23/EB dėl valstybių narių įstatymų, skirtų darbuotojų teisių apsaugai įmonių, verslo arba įmonių ar verslo dalių perdavimo atveju, suderinimo 1 straipsnio 1 dalies a ir b punktai turi būti aiškinami taip, kad ši direktyva gali būti taikoma ir situacijai, kai perduota įmonės ar verslo dalis neišlaiko savo organizacinio savarankiškumo, su sąlyga, kad

išsaugomas funkcinis įvairių perduotų elementų ryšys ir kad jis sudaro sąlygas perėmėjui juos naudoti tapačiai ar panašiai ekonominei veiklai tęsti, o tai turi nustatyti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

Parašai.